

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U003189

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 08-07-2026

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шрам Сергій Сергійович

2. Serhii S. Shram

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 221

Назва наукової спеціальності: Стоматологія

Галузь / галузі знань: охорона здоров'я

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: ОП 27187 Стоматологія

Дата захисту: 31-08-2026

Спеціальність за освітою: стоматологія

Місце роботи здобувача: Дніпровський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010681

Місцезнаходження: вул. Володимира Вернадського, Дніпро, Дніпровський р-н., 49044, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 15336

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010681

Місцезнаходження: вул. Володимира Вернадського, Дніпро, Дніпровський р-н., 49044, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010681

Місцезнаходження: вул. Володимира Вернадського, Дніпро, Дніпровський р-н., 49044, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 76.29.55.05

Тема дисертації:

1. Обґрунтування тактики відновлення часткових дефектів коронок зубів у пацієнтів із генералізованим пародонтитом (клініко-лабораторне дослідження).

2. Justification of tactics for the restoration of partial tooth crown defects in patients with generalized periodontitis (clinical and laboratory research)

Реферат/анотація:

1. Мета представленої роботи – обґрунтувати тактику відновлення часткових дефектів коронок зубів у пацієнтів із генералізованим пародонтитом на підставі результатів клініко-лабораторного дослідження. В рамках роботи обстежено та проліковано 60 пацієнтів віком 21–45 років, нарівно чоловіків та жінок, які потребували заміщення часткових дефектів коронок зубів каріозного походження, II класу за Блекум, розташованих вище або на рівні ясенного краю. Серед відібраних до дослідження 30 осіб мали клінічно здоровий пародонт та увійшли до першої основної групи. У решти 30, віднесених до другої основної групи, був діагностований генералізований пародонтит, I–II ступеня, хронічного перебігу. Дослідним із обох основних груп спостереження часткові дефекти коронкових частин контралатеральних зубів за показаннями відновлювались парними реставраціями: з одного боку – прямою композитною, з іншого – непрямою цирконієвою, виготовленою із застосуванням CAD/CAM технології. Клініко-лабораторні дослідження

проводили до лікування та через 12 тижнів після відновлення дефектів зубів реставраціями. В якості контролю було обстежено 10 добровольців віком 21–25 років із інтактними зубними рядами й клінічно здоровими тканинами пародонта. Для них зразки ясенної рідини отримували одноразово в ділянці правого першого моляра на верхній щелепі. Для клінічної оцінки ефективності проведеного лікування через 12 місяців вивчали стан реставрацій за модифікованими критеріями United States Public Health Service (USPHS) та проводили індексну оцінку стану тканин пародонта опорних зубів. Забір та мікробіологічне дослідження ясенної рідини проводилося відповідно до прийнятих стандартів із використанням паперових стрічок, які занурювали в зубоясенні борозни не глибше ніж на 1 мм або в пародонтальні кишені до супротиву та залишали на 30 секунд. Надалі відібрані зразки розміщували в стерильні пробірки з 0,2 мл фосфатно-буферного розчину та *ex tempore* брали до роботи. Аналізу підлягали площа просоченої ясенною рідиною поверхні та маса смужки, яку встановлювали шляхом зважування на торсійних терезах. Для визначення водневого показника ясенної рідини використовували універсальні паперові смужки для визначення pH, попередньо забарвлені в синій колір розчином з pH 1,0. Згідно з отриманими даними статистичного опрацювання результатів клінічних та лабораторних досліджень найкращі прогностичні характеристики встановлені для показника мінеральної щільності кісткової тканини BMD, розрахованого за даними комп'ютерної томографії. Чутливість даного методу діагностики склала 78,25 %, специфічність – 55,94 %, AUC = 0,744 ($P < 0,001$). Виявлення пародонтопатогенних мікроорганізмів у вмісті пародонтальних кишень теж продемонструвало високу прогностичну ефективність: чутливість методу склала 56,11 %, специфічність – 81,16 %, AUC = 0,727 ($P < 0,001$). Для індексної оцінки клінічного стану тканин пародонта встановлено показники чутливості – 73,11 %, специфічності – 62,00 % при AUC = 0,735 ($P < 0,001$). Отже, згідно з градацією значень площі під ROC-кривою, прогностична точність даних методів дослідження визнана доброю. Одночасно для вмісту цитокінів у ясенній рідині зареєстровані середні операційні характеристики: чутливість – 66,90 %, специфічність – 70,05 %, AUC = 0,668 ($P < 0,05$). Мінімально необхідна кількість досліджень, визначена за медіанним значенням позитивних результатів, склала 2 (95 % ДІ 2–3). Використання двох методів дослідження забезпечує найкращі операційні характеристики: чутливість – 76,54 %, специфічність – 73,51 % при AUC = 0,800 (95 % ДІ 0,716–0,880; $P < 0,001$). Отже, комплексне використання клініко-лабораторних методів дослідження на початку ортопедичного лікування хворих на генералізований пародонтит дозволяє визначитися з можливими ризиками та обрати оптимальну тактику зубного протезування

2. The aim of this study is to justify the tactics for the restoration of partial tooth crown defects in patients with generalized periodontitis based on the results of a clinical and laboratory research. As part of the study, 60 patients aged 21–45 years with an equal sex distribution who required replacement of partial tooth crown defects of carious origin (Black Class II), located above or at the level of the gingival margin, were examined and treated. Among the participants, 30 patients had a clinically healthy periodontal tissues; they were included in the first research group. The remaining 30 patients, assigned to the second research group, were diagnosed with chronic generalized periodontitis of stage I–II. In subjects from both research groups, partial defects of the crowns of contralateral teeth were restored, as indicated, with paired restorations: a direct composite restoration on one side and an indirect zirconia restoration, fabricated using CAD/CAM technology, on the other. Clinical and laboratory evaluations were performed prior to treatment and 12 weeks after the restoration of the dental defects. The control group consisted of 10 volunteers aged 21–25 years with intact dentitions and clinically healthy periodontal tissues. For this group, gingival fluid samples were collected once in the area of the maxillary right first molar. To clinically evaluate the effectiveness of the treatment provided, the condition of the restorations was assessed after 12 months using modified United States Public Health Service (USPHS) criteria, alongside an index-based assessment of the periodontal status of the abutment teeth. Sampling and microbiological analysis of the gingival fluid were performed according to established standards using paper strips. The strips were inserted into the gingival sulci to a depth of no more than 1 mm or into the periodontal pockets until resistance was felt and left for 30 seconds. Subsequently, the collected samples were placed in sterile tubes containing 0.2 ml of phosphate-buffered saline and processed *ex tempore*. The analysis included the evaluation of the area of the surface soaked

with gingival fluid and the mass of the strip, determined by weighing on a torsion balance. To determine the pH of the gingival fluid, universal pH test strips were used, pre-stained blue with a solution of pH 1.0. According to the statistical processing of clinical and laboratory data, the best prognostic characteristics were established for the bone mineral density (BMD) index calculated from computed tomography data. The sensitivity of this diagnostic method was 78.25 %, specificity was 55.94 %, and the Area Under the Curve (AUC) was 0.744 ($P < 0.001$). The detection of periodontopathogenic microorganisms in the periodontal pockets also demonstrated high prognostic efficiency: the sensitivity was 56.11 %, specificity was 81.16 %, and AUC was 0.727 ($P < 0.001$). For the index-based assessment of the clinical state of periodontal tissues, the sensitivity and specificity were 73.11 % and 62.00 %, respectively, with an AUC of 0.735 ($P < 0.001$). Thus, according to the grading of AUC values, the prognostic accuracy of these research methods is classified as "good." At the same time, moderate operating characteristics were recorded for the cytokine content in the gingival fluid: sensitivity was 66.90 %, specificity was 70.05 %, and AUC was 0.668 ($P < 0.05$). The minimum required number of tests, determined by the median value of positive results, was 2 (95 % CI 2–3). The combined use of two research methods ensures the best operating characteristics: sensitivity of 76.54 %, specificity of 73.51 %, and an AUC of 0.800 (95 % CI 0.716–0.880; $P < 0.001$). Therefore, the comprehensive application of clinical and laboratory research methods at the commencement of prosthetic treatment in patients with generalized periodontitis allows for the identification of potential risks and the selection of the optimal dental prosthodontics tactics.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Освоєння нових технологій транспортування енергії, впровадження енергоефективних, ресурсозберігаючих технологій, освоєння альтернативних джерел енергії

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Фастовець О. О., Шрам С. С., Кобиляк С. С., Іщенко О.В. Результати порівняльного мікробіологічного дослідження ясенної рідини при відновленні часткових дефектів коронок зубів різними матеріалами з урахуванням стану тканин пародонта. Медичні перспективи. 2025. Т. 30, № 1. С. 46–55.
- Шрам С. С., Фастовець О. О., Штепа В. О. Порівняльне дослідження ясенної рідини та вмісту прозапальних цитокінів у ній за відновлення часткових дефектів коронок зубів різними матеріалами з урахуванням стану тканин пародонта. Вісник стоматології. 2025. № 131 (2). С. 75–83
- Шрам С. С., Фастовець О. О., Кривчук О. А. Клінічна оцінка віддалених результатів відновлення часткових дефектів коронок зубів різними матеріалами в пацієнтів із генералізованим пародонтитом. Інновації в стоматології. 2025. № 3. С. 133–139.
- Шрам С. С., Фастовець О. О., Кобиляк С. С., Штепа В. О. Прогностичне значення клініко-лабораторних показників стану тканин пародонта при ортопедичному лікуванні хворих на генералізований пародонтит. Вісник стоматології. 2025. № 132 (3). С. 91–97.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Планується до впровадження

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Фастовець Олена Олександрівна
2. Olena O. Fastovec

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.22

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2769-3244

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010681

Місцезнаходження: вул. Володимира Вернадського, Дніпро, Дніпровський р-н., 49044, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Силенко Юрій Іванович
2. Yurii I. Sylenko

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.22

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2955-8820

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Полтавський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 43937407

Місцезнаходження: вул. Шевченка, Полтава, Полтавський р-н., 36011, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Возний Олександр Вікторович
2. Oleksandr V. Voznyi

Кваліфікація: д. мед. н., професор, 14.02.03

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6499-8960

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Запорізький державний медико-фармацевтичний університет

Код за ЄДРПОУ: 45030873

Місцезнаходження: бульвар Марії Примаченко, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69035, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Глазунов Олег Анатолійович

2. Oleh A. Hlazunov

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.22

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9164-6151

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010681

Місцезнаходження: вул. Володимира Вернадського, Дніпро, Дніпровський р-н., 49044, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Самойленко Андрій Валерійович

2. Andrii V. Samoylenko

Кваліфікація: д.мед.н., професор, 14.01.22

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1758-6442

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Дніпровський державний медичний університет

Код за ЄДРПОУ: 02010681

Місцезнаходження: вул. Володимира Вернадського, Дніпро, Дніпровський р-н., 49044, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради

Ковач Ілона Василівна

Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні

Ковач Ілона Василівна

Відповідальний за підготовку
облікових документів

Макаренко Ольга Володимирівна

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності

Юрченко Тетяна Анатоліївна